

ВЛАДИМИР ВЛАЙКОВ

ДА ПОТЪРСИМ ОТГОВОРИТЕ

chitanka.info

*„Всеки мисли за промяна на света,
но никой не се замисля да промени себе си.“*

Лев Толстой

Книгата на Венцеслав Новхристов е предназначена за широка публика, но ще стане особено близка за онези, които я възприемат в целия ѝ обхват. Замислянето върху видимото, невидимото и техните светове отваря една от вратите, които водят във вярната посока. Дали след нея ще има и други — зависи от читателя.

Развитието на човешките общества става успоредно с процесите на общуване както вътре, така и извън тях, чрез осъществяване на комуникации помежду им и със света. Общуването и търсенето представляват предаване на смисъл чрез информация и приобщаване.

Романът „Папо“ на Венцеслав Новхристов предлага точно това общуване и търсене. Достигнал до своите читатели, той ще се опита да ги направи съучастници, като ги приобщи, за да потърсят заедно отговорите, изгубени в хода на битието.

Добрата наблюдателност на автора и способността му да намира точни словесни еквиваленти, придават на повествованието му нещо от метафизичната статичност на пространствата на Де Кирико. Читателят сякаш попада под въздействието на една „камера обскура“, обективна и добросъвестна, която успява да внуши авторовите идеи по свой, особен и неявен начин. Тя не крие, че не е безпристрастна, и „се гневи“ на неподготвеността на българските интелектуалци за „сполетялата“ ги рязка промяна на статуквото в края на миналия век.

Пред читателя е един разказ за трудностите в преоценката на стойности и идеали на наскоро излязлото от закрилата, но и от тъмата на пашкула, българско общество. Неудовлетвореността и горчивото примирение с кънтящата празнота на духовното пространство на българина са онези щрихи, светлини и сенки, които остават в съзнанието, след като бъде затворена и последната страница на книгата. Защото става дума за проявленията на упорито избягваната и неизяснена и до момента тема на съвременната ни литература —

проблемите на българската народопсихология в условията на „свободно падане“ през последния четвърт век.

Воден от подобно разбиране, читателят ще започне да възприема романа и като обществено-политическа литература, поставила си за цел да стане посредник между автора и дезертьорите от собствената си съдба. Такъв е и езикът на героите в репликите и разсъжденията им — някъде съдържан и премислян, другаде — сякаш взет от речника на днешната публицистика.

Мисълта на Толстой за промяната на света в самите нас, ни кара да се запитаме: защо героите на „Папо“, както и всички, които срещаме в реалността, притежаващи учудващи и дори вдъхващи страхопочитание способности, не могат да дадат един другиму онова, което им е необходимо?

Време ли е да се примирим с факта, че социалните потребности не са в състояние да обединят устойчиво хората и да ги направят солидарни и ефективни в действията им?

Безсилие? Незаинтересованост? Каква е причината за бавната, но неизбежна катастрофа на една цяла нация? Или нито едното, нито другото?

Със своя „Папо“ Венцеслав Новхристов се опитва да ни подсказва, че за постигане на целите, които си поставя едно общество, трябва да бъде потърсено Разбирането. Разбирането и паметта за събитията в нашата история. Разбиране за онова, което е движило участниците в тях. Разбиране като път за търсене и намиране на „смисъл“... Едва когато разполагаме с Разбирането, можем да очакваме Разбирателството.

Авторът е накарал героите си да търсят смисъла. Това се осъзнава не с четене между редовете, а по-скоро — интуитивно. Така, както ни е поднесено от него — без да личи, че го е търсил, сякаш случайно и някак небрежно... Дали си дава сметка за това свое откритие? Вероятно — не. В противен случай щеше да се е провалил. Големите истини са прости.

С две думи — пред нас е разказ за позора на човек, свикнал да премълчава себе си. За съдбата на индивид, който живее, говори, радва се или страда, има планове и мечти, пише книга, но животът му минава незабелязано и равно, без да е изпитал истински гняв. Без да е

проявявал истинско неподчинение. Без да е имал дори готовността за гняв и неподчинение.

И не, това не е обикновеният малодушен човек. Напротив, той е достатъчно егоцентричен и има своята гордост. Не обича заповеди. И за да ги избегне, се стреми да действа като идеалния бътлър — да предугажда желанията и да ги изпреварва с изпълнение. Така, както при диктатурата се беше наложило да усвои самоцензурата и способността да открива границата между позволено и непозволено.

По същия начин Венцеслав Новхристов изпреварва въпросите на читателите си. Като им отговаря предварително. Така става ясно, че той иска нещо повече от тях, а именно — да разберат, че формирането на хуманен интелект е определящо за общото ни бъдеще.

Може ли да тлее някъде Надеждата? Или ще трябва да се чака още? Предстои дълъг път, едва в края на който Надеждата може да се превърне във Вярa. И той е само един — Пътят на Любoвта...

Владимир Влайков

Мюнхен

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.